

про недостатнє використання можливої співпраці з асоціаціями європейських регіонів, участі в європейських програмах прикордонного економічного і соціального розвитку, екологічних програмах тощо. Низка проблем у реалізації транскордонного співробітництва зумовлює здійснення цілісної загальнодержавної політики, яка має бути підкріплена відповідною правовою базою, а також зусиллями всіх зацікавлених сторін як на державному, так і на регіональному та місцевому рівнях [5].

Література

1. Беленький П. Формування системи управління міжрегіональним та транскордонним співробітництвом в Україні / П.Ю. Беленький, Н.А. Мікула // Соціально-економічні дослідження в перехідний період: проблеми європейської інтеграції і транскордонної співпраці. – Вип. ХХІХ: в 2 т. – [Т.1]. – Луцьк: Вежа, 2001.
2. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями Мадрид: станом на 21 травня 1980 р. / Рада Європи. – редакція 2009 р.
3. Малий прикордонний рух з Польщею // Osrar Beiter. – 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ostarbeiter.vn.ua/malyi-prykordonnyi-ruh.html>.
4. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво: Монографія / Н.Мікула. – Львів: ІРД НАН України, 2004.
5. Управління зовнішньоекономічною діяльністю / [П. І. Дахно, Н. В. Альбіщенко, А. О. Жебровський та ін.]. – Київ: Центр учбової літератури. – 2007.

Бучин Микола
к. політ. н., доц. кафедри ПМВ
Національний університет «Львівська політехніка»
Доброход Ірина
студентка напрямку підготовки «Міжнародні відносини»
Національний університет «Львівська політехніка»

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДІЯЛЬНОСТІ ТНК В УКРАЇНІ

Після революційних змін, які відбулися в нашій державі у 2014 р., українське суспільство чітко задекларувало бажання інтегруватися у демократичну міжнародну спільноту. Водночас складні внутрішні (значний спад економіки внаслідок корупції та розкрадання державних коштів попередньою владою) та зовнішні (нестабільність як результат російсько-українського військового конфлікту на Сході України) обставини ставлять перед українською владою численні завдання, виконання яких є необхідною умовою інтенсифікації співробітництва з Європою та світом. Стан сучасної української економіки в значній мірі залежить від іноземних інвестицій загалом, і діяльності ТНК, зокрема. Тому дослідження проблем та перспектив діяльності транснаціональних корпорацій в Україні відзначається значною мірою актуальності.

Транснаціональна корпорація – це корпорація, що здійснює міжнародне виробництво на основі прямих іноземних інвестицій та має прямий контроль над своїми закордонними філіями [3].

В наш час транснаціональні корпорації займають одну із провідних позицій у контролі над рухом міжнародного капіталу. Саме у них сконцентровано значні фінанси та наукомісткі виробництва, що роблять їх головним суб'єктом світового господарства та міжнародних відносин. У зв'язку з цим ТНК розглядаються сьогодні як один з основних каталізаторів нових, інтеграційних процесів національних економічних систем та глобалізації економіки.

Транснаціональні корпорації безпосередньо взаємодіють з національним господарством країн перебування та здійснюють неоднозначний вплив на їх розвиток. Не є винятком і Україна: ТНК почали вкладати капітали в нашу державу ще від часів її незалежності, коли економіка країни стала відкритою для іноземних інвесторів.

Цей період характеризувався повною відсутністю нормативно-правової бази. Спільні підприємства створювалися тільки на підставі взаємної довіри між партнерами. В цьому випадку ТНК були інструментом в руках іноземних інвесторів для просування своєї продукції на ринок України або для доступу до її дешевих сировинних ресурсів.

Аналізуючи діяльність ТНК в Україні, на сьогодні, необхідно відзначити, що суттєве відставання розвитку інфраструктури та модернізації галузей національної економіки не дозволяє Україні скористатися геополітичними перевагами. Ще більш негативний вплив мають теперішні політичні та військові події, які створюють значні ризики для іноземних інвесторів. Участь України у глобальних ланцюгах створення вартості та глобальній виробничій мережі залишається вкрай обмеженою, також цьому заважають останні події на Сході України.

Україна має значний потенціал для іноземних інвесторів. Це, враховуючи суспільно-політичну та економічну ситуацію в державі, дає підстави багатьом науковцям і політикам розглядати інтенсифікацію діяльності ТНК в Україні певною панацеєю для вітчизняної економіки. Водночас ми вважаємо за необхідне наголосити на тому, що ТНК в першу чергу дбають про власне матеріальне збагачення, тому для України їхня присутність має як позитивні, так і негативні наслідки.

На думку вітчизняної дослідниці М. Іванової, серед позитивних моментів діяльності ТНК в Україні необхідно виокремити такі:

- використання інноваційних технологій, які залишаються в Україні навіть після згорання діяльності корпорацій;
- зниження рівня безробіття шляхом створення додаткових робочих місць;
- підвищення кваліфікації найманих працівників;
- збільшення обсягу інвестицій, що активізує інвестиційну діяльність в країні;
- наповнення бюджету через збільшення податкових надходжень [1].

Водночас, дослідниця наголошує і на достатньо серйозних проблемах, які є наслідком присутності іноземних ТНК на ринку України:

- експансія ТНК найбільш перспективних секторів економіки і витіснення або знищення вітчизняних конкурентів;

- розташування не території нашої держави шкідливого виробництва;

- недоотримання доходів вітчизняним держбюджетом за рахунок використання внутрішніх цін;

- здатність ТНК уникати державного контролю тощо [].

Отже, необхідно зауважити, що присутність ТНК в Україні є реалією сучасних міжнародних інтеграційних процесів. Більше того, в такий складний період вітчизняна економіка потребує потужного іноземного інвестування. Водночас, перспективи інтенсифікації діяльності ТНК в Україні будуть визначатися, на нашу думку, як розвитком подій на Донбасі, так і вмінням української влади створити привабливий інвестиційний імідж та інвестиційний клімат для іноземного капіталу.

Література

1. Іванова М.О. Вплив ТНК на розвиток економіки України: переваги та недоліки / М.О. Іванова // Європейський вектор економічного розвитку. – 2014. – № 2 (17). – С. 88-95.
2. Лимонова Е.М. Інвестиційна діяльність ТНК в Україні: проблеми і перспективи / Е.М. Лимонова // Економічний вісник. – 2013. – № 3. – С. 67-72.
3. Транснаціональна корпорація [Електронний ресурс] // Вікіпедія: вільна енциклопедія. – Режим доступу: <https://www.uk.wikipedia.org/wiki>

Гусяк Юлія

*студентка спеціальності «Міжнародна інформація»
Національний університет «Львівська політехніка»*

ВПЛИВ РОСІЙСЬКИХ ЗМІ НА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ НА СХОДІ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ 2014-2015 РОКІВ

Відносини України та Росії завжди були одною з основних тем для обговорювання в медіа-середовищі. Історія та розвиток їх відносин є давніми і суперечливими та зумовлені географічною, історичною та культурною близькістю двох країн.

Ще від здобуття Україною незалежності, внаслідок безлічі різних обставин, стосунки з східним сусідом - Російською Федерацією по-